

PLANINARSKI VJESNIK.

HRVATSKO PLANINARSKO DRUŠTVO U G. 1911.

Izvještaj tajnika dra. Nikole Kostrenčića.

U prošlom 37. godištu H. P. D. nastavilo je prekolane započeti rad oko podizanja planinarstva u Hrvatskoj i u savezu s time oko promicanja glavne društvene svrhe, koja se prama paragrafu 2. društvenih pravila ima sastojati u „općenitom poznавању земље и домаће prirode, a imenito u pohadjanju гора и planina“. Ako taj rad i nije bio tako uspešan, kako bi mnogi naš gorljivi planinar želio i kakvim se n. pr. može podižiti naše bratsko slovensko planinarsko društvo, ipak se on s obzirom na naše prilike i sredstva može nazvati povoljnim i znači očiti korak naprijed na putu do gornjega cilja. To se napredovanje pokazuje koje u daljem porastu broja članova i društvene imovine, koje u proširenju planinarskih uredba, uređenju novih putova i u osnivanju podružnica, pak u probudjenom življem maru za planinarstvo s pomoću skupnih izleta, predavanja i sklopničkih projekcija.

H. P. D. imalo je u g. 1909. redovitih članova 346, a u pretprešloj godini 1910., kada je novi odbor preuzeo upravu društva, porastao je taj broj na 425, dakle za 79 redovitih članova, dok je u prošloj godini 1911. dosegao 490 i time porastao za daljih 65 redovitih članova. Prema tomu je broj redovitih članova u dvije godine nove uprave porastao za 144, a ove godine je već do sada presegao 500, koji broj jedva da je zazbilj polučen u ikojem od dosadašnjih 37 godišta. No upravni odbor drži, da je i taj porast planinarske vojske preneznatan u zemlji, koja obiluje takvim prirodnim krasotama i planinskim krajevima, kao što su naš Gorski kotar, Velebit, Lika, Hrvatsko Primorje i Zagorje, a posve nedostatan za provedbu većih planinarskih uredba, koje bi bile podobne podiži hrvatsko planinarstvo na viši stepen i posjet naših planina učiniti živahnim, udobnim i ugodnim. Često se čita u javnim glasilima, da bi naše društvo trebalo ovdje podiži planinarsku kuću ili sklonište, ondje izgraditi i označiti put, ovdje otvoriti šipku, ondje podiži razgledište i uređiti konacište itd., a smeće se s umu, da svim tim opravdanim zahtjevima može društvo samo onda udovoljiti, ako ima ne nekoliko stotina, nego više tisuća članova, dosljedno ako raspolaže znatnim godišnjim prihodom. Prije toga uopće se ne može ni pomišljati na takve uredbe, koje će biti kadre, da pritegnu uz domaći svijet bar neki dio one velike turističke struje, koja u novije vrijeme sve više teži smjerom prama jadranskem moru i balkanskim zemljama. Danas planinarstvo u mnogim zemljama nije više sport pojedinaca, već snažan općeni pokret gradskog svijeta, da se u krilu prirode osvježi i okrijepi, pa svojom masom sve više postaje važnim ekonomskim faktorom i izdašnim vrelom privrede pučanstva, osobito u gorovitom krajevima. No svijest o toj općekorisnoj vrsti planinarstva na žalost slabo je u nas razvijena, što dokazuje nemila činjenica, da hrv. planinarskom društvu daje jedna jedina općina u Hrvatskoj stalnu godišnju potporu i da u nas ima i većih gradova, kao Osijek, Karlovac, Sušak, Sisak, Varaždin, Brod, Požega, Senj, pače i cijelih gorovitih krajeva, kao n. pr. Gorski kotar, u kojima nema ne samo podružnica, nego redovno ni jednoga pravog člana „Hrv. planinarskog društva“.

Naše je društvo do sada od najveće česti ograničeno na zagrebačke članove i za pravo bi se imalo zvati „Zagrebačko planinarsko društvo“. Tek u najnovije vrijeme javlja se kršna Lika, koja osniva podružnicu u svezi sa središnjim odborom i spremi se na gradnju planinarske kuće na Velebitskoj Visočici. Upravni središnji odbor radosno pozdravlja lijepi pothvat rodoljubnih gospičkih sokolova i usrdno želi, da se što prije za njihovim primjerom povedu rodoljubi na Sušaku, koji je kao stvoren za sjedište planinarske podružnice i koji je prije 10—12 godina zaista već imao svoje posebno planinarsko društvo, pak u Karlovcu, Varaždinu, Požegi, Osijeku, Brodu, Senju, a napose u svim većim mjestima Gorskoga kotara.

Razmjerno sa porastom broja članova povećao se je i redovni godišnji prihod a time naravno i društvena imovina. Ova imovina je prije dvije godine, kad je došao na čelo društva novi odbor, iznosila 10.500 kruna, porasla u pretprešloj godini na 15.052 kruna, u netom minulom godištu na 17.541 kruna, a ove godine je do sada dosegla oko 20.000 kruna; dakle se za dvije i po godine podvostručila. Bude li postepeno u još većem opsegu rastao broj redovitih članova i s time u savezu godišnji prihod, našemu će društву biti omogućeno, da pristupi k izvodjenju većih potrebitih planinarskih investicija, napose gradjenju skloništa na važnijim planinarskim točkama. Medju planinarskim uredbama i novim stečevinama valja u prvom redu spomenuti preuzeće gradske lugarske kuće na Sljemenu u vlastitu upravu, popravak iste i zasnovanu dogradnju verande. H. P. D. u više je navrata tražilo od gradske općine, da mu posve preda gradska lugarska kuća, kako bi moglo u njoj namjestiti svoga opskrbnika i uređiti cijelu kuću prama planinarskim potrebama. Stvar je iznesena pred gradsko zastupstvo u sjednici od 8. svibnja 1911., koje je doduše u načelu pristalo na predaju kuće H. P. D., ali je stavilo tako teške i nepovoljne uvjete, da naše društvo ni uz najbolju volju nije moglo na njih pristati. Odbor H. P. D. podastro je gradskom

poglavarstvu novu predstavku i predložio novi način rješenja: neka općina grada Zagreba dade lugarsku kuću sa nuzgradama i okolnim zemljistem u zakup ili da sve skupa proda planinarskom društvu. Nato je pitanje o predaji te kuće ponovo pretreseno u samoupravnom odboru i gradsko je zastupstvo u skupštini od 4. rujna 1911. stvorilo zaključak, da se H. P. D. daje na uporabu kroz 20 godina gradska lugarska kuća na Sljemenu sa nuzgradama, t. j. stajom, sušom, pivnicom i kocićima, nadalje vrt i pašnjak, kako je do sada uživao gradski lugar pod uvjetom: a) da društvo ima plaćati u ime priznanja vlasništva godišnje unaprijed 20 K.; b) da ima uređiti barem jednu prostoriju u kući za pristup općinstva bez obzira na to, da li je tko član društva ili nije, i to bilo u sadašnjoj kući, ili u onoj, koja će se za planinarske svrhe na mjestu sadašnje kuće podići; c) da adaptacije na kući ili nuzgradama ima obaviti društvo na svoj trošak, a za slučaj, da društvo ovu gradsku kuću poruši i mjesto nje sagradi novu planinarsku kuću, vrijede glede ove svih naprijed stavljeni uvjeti i naročiti uvjet, da kuća nakon izmaka uporabnog odnosa pripada gradskoj kući; d) ako nijedna stranka ne otkaže uporabe godinu dana prije izmaka ugovorenoga vremena od 20 godina, produžuje se uporabni odnosa mučke na godinu dana i dalje vazda tako uz jednogodišnji otkaz. Ujedno je na istoj skupštini zaključeno, da se dokine mjesto gradskog lagara na Sljemenu.

Tim je zaključkom gradska općina došla u susret društvu, pa je upravni odbor odmah i prihvatio gornje uvjete i podneskom od 19. rujna 1911. o tom obavijestio gradsko poglavarstvo. Osim toga posebno izaslanstvo upravnog odbora podje gradskom načelniku g. Janku Holjcu, da mu zahvali na povoljnom rješenju društvene predstavke i da mu iznese neke želje i potrebe, koje su u savezu sa preuzećem lugarske kuće. Gradska je načelnik vrlo ljubazno primio odaslanstvo i obrekao, da će gradska općina, koliko bude iole moguće, ići na ruku H. P. D. i njegovu nastojanju oko podignuća posebnih uredba i proširenja planinarskog prometa na Sljemenu. Tom je prigodom odaslanstvo zamolilo, da se i lugarska kuća izvozne drvarske tvrtke Funke i Heinrich, čim po ugovoru prijedje u vlasništvo gradske općine, predi isto tako na uporabu H. P. D., jer se ne bi isplatilo, da gradska općina drži na Sljemenu posebnog čuvara za tu kućicu, kad je već svoga lagara odanle premjestila na Rebro. Gradska je načelnik uvažio uz ine planinarske i taj motiv i stavio odaslanstvu u izgled, da će nastojati, da se i ta kuća u gore pomenutom slučaju predi na uporabu H. P. D. Sada se o toj kući još vodi parba, a upravni odbor H. P. D. pouzdano očekuje, da će u dogledno vrijeme i tu kuću dobiti na uporabu, kako bi se moglo udovoljiti zahtjevima sljemenskih izletnika, kojih se broj sveudilj množi i koji sve češće traže prikladno konačište na Sljemenu.

Predaja gradske kuće obavila se dne 16. prosinca 1911. Kod toga čina "zastupali su gradsko poglavarstvo vijećnik M. Hajdinjak, rač. nadsavjetnik Š. Senečić, inžinir Vajda i Šumár Szentgyörgy, gradsko zastupstvo g. J. Ancel, a hrv. planinarsko društvo potpredsj. prof. Josip Pasarić, blagajnik Ivo Juričić i ekonom Vjek. Novotni. Poslije predaje upravni je odbor dao kuću očistiti, popraviti i uređiti prama planinarskim potrebama. Nakon čišćenja su uređene nutarnje prostorije, napose sobe opskrbnikove i kuhinja, u kojoj je posve popravljen štednjak, stijene olijene i strop ožbukan. Iza toga su na isti način popravljene, ožbukane i olijene gornje dvije sobe. Time su nutarnje prostorije dobile posve drugo lice. Još se imaju uređiti prostorije na tavanu i pregraditi zahodi sa novim ulazom od stubišta i namjestiti novi kloseti. To će se dogotoviti prije ljetne sezone. Isto će se tako uređiti i u dvije sobe pregraditi stan u donjoj društvenoj kući. Rešetke na stražnjem prozoru opskrbnikova stana i nova željezna vrata na podrumu izradio je zagrebački bravarski majstor g. Ambroš, koji je poznat kao prijatelj planinarstva i vjeran član hrv. plan. društva. Naše društvo duguje mu veliku zahvalnost za ovu rijetku pažnju i požrtovnost. I okolina planinarske kuće dobila bi novo lice, ako bi gradska općina izvela već dugo snovanu kanalizaciju. Tim bi se digla vrijednost planinarske kuće u higijenskom pogledu i ona bi dobila još veću privlačivu snagu za gradske izletnike i prijatelje gorske prirode. Još tijekom ovoga proljeća namjerava društvo podići pred kućom prostranu verandu, da se omogući izletnicima boravak na svježem zraku i da se uz to zaštite od kiše i nevremena. Gradska je zastupstvo svršetkom godine na molbu upravnog odbora dozvolilo stabla iz gradske šume za gradnju te verande i za prigradnju ili eventualnu gradnju nove nuzgradi, koja bi poglavito imala služiti za noćenje. S veseljem konstatujemo, da je ove godine posjet planinarske kuće znatno porastao. Po nedjeljama znalo se u prva tri mjeseca skupiti u obnovljenoj planinarskoj kući po više desetaka (do 60) planinara i drugih izletnika, tako da se na takove dane i u to doba gotovo činila pretjesnom sadašnja planinarska kuća.

Izvješćujući o novim planinarskim uredbama, ugodna nam je dužnost javiti, da se na našoj najvišoj planini Velebitu i u njezinoj okolini počinju stvarati planinarske uredbe, koje će izlete i uspone na tamošnje vrhunce olakšati. Jedno je sklonište na pola gotovo na

sjevero-zapadnoj strani Velebita, i to na podnožju Jadićeve planine nedaleko seoca Žukalj na visini od 1100 m. Kućica je privatno vlasništvo našega društvenog člana dra. Ivana Krajača, kr. javnog biližnika u Jaski, i Konrada Nabršniga u Senju, a moći će je dobrotom vlasnika kao konačište upotrebljavati članovi našega društva na svojim izletima po Velebitu. Drugo se planinarsko sklonište snuje na Visočici u sjevernom Velebitu i imalo bi se početi graditi već ove godine. Začetnik te lijepe namisli jest gospički odvjetnik dr. I. Gojtan, koji je u Gospicu sa svojim prijateljima osnovao podružnicu H. P. D. Podružnica je osnovana na skupštini od 3. ožujka 1912. i već su pravila podnesena vlasti na potvrdu. Pored toga je središnji odbor doznao, da gospodarski ured otočke imovne općine daje pravljati lugarsku kolibu na Goloj Plješivici troškom od 500 kruna a kad se koliba popravi, naš će se odbor obratiti na spomenuti otočki ured s molbom, da se našim članovima dopusti konačenje u toj kolibi.

I za otvorenje, popravljanje i markiranje planinarskih putova brinuo se odbor prama raspoloživim sredstvima. Prije tri godine stali se između Šestina i Kraljičinog Zdenca probijati dva planinarska puta. Ti su putovi lane dovršeni; jedan je Miroslavov put, drugi Medvedgradski. U g. 1911. izgrađena je poslijednja treća trećina toga puta od 434 metra sve do Kraljičina Žuerca, upravo do pastrvišta grofa Kulmera. Sav taj put ima duljinu od 2.440 metara, pa se može šetnjom prevaliti za 40 časaka. Medvedgradski put, koji spaja donji kolnik sa gornjim, bio je pretpriješće godine kao staza prokrčen, a prošle je godine proširen na 3 metra i mjestimice spušten i učvršćen. Uz to je uredjen stari put, što vodi na historijsku gradinu Medvedgrad. Sve table na Miroslavovcu i Medvedgradskom putu darovao je H. P. D. zagrebački gradjanin soboslikar g. Došek, kojemu se ovime izriče usrdna hvala. Sva materijalna zasluga za te putove ide c. i kr. opkoparski odjel našega domobranstva, koji je na molbu središnjeg odbora izveo to krčenje puta kao vježbu. Tim je lijepim radom ovaj odjel zasluzio u punoj mjeri ne samo zahvalu H. P. D., nego i javnu općenu hvalu, jer je stvorio kulturno i općekorisno djelo. Hvala ide i grofice i grotu Kulmera, što su tri puta za vrijeme rada ukončivali na svom dvoru u Šestinama časnike, a ne manju zahvalu dužni smo našem ekonomu g. Novotnomu, koji je kao zastupnik odbora cijelo vrijeme bio nazočan kod toga posla. „Sada bi još trebalo — veli on s pravom u izvješću „Plan. Vjesnika“ o izgradnji tih putova — tramvaj izgraditi do Šestina, pak da vidiš, ima li koji glavni grad osim našega bijelog Zagreba lagiju, ljepšu, zdraviju, zimi i ljeti mirisaviju šetnju na visinu od 1035 metara — naše Sljeme iz bolesne nizine od 162 metra.“

Na Kleku je cijeli gornji dio puta popravila i na novo uredila uprava ogulinske imovne općine na molbu H. P. D. i time to omiljelo gorsko izletište učinila pristupnim planinarima svake ruke. Da se olakša planinarima i izletnicima uspon na naše gore, potrebno je, da se na njima obnove planinarski znakovi ili novi načine. Samoborsko sportsko društvo „Šišmiš“ provelo je markaciju u samoborskim gorama i time zasluzilo našu hvalu i priznanje. Put na Medvedjak, sjajno razgledište na more i hrvatsko primorje, markirali su prošlog ljeta crvenom bojom odbornik g. V. Cvetišić i član g. M. Privora, i to od kolodvora u Liču sve do pod vrha na sjevernoj strani. Naši odbornici gg. Ivo Juričić i Vj. Cvetišić označili su na svom ljetnom penjanju po južnom Velebitu više zgodnih putova i time olakšali drugim planinarima izlete i uspone na najznačajnije vrhunce južnog Velebita. S više se strana izrazila želja, da se od polovine dosadašnjeg puta sa Sljemenu u Stubicu probije novi put, koji bi vodio ravno prema dolini Pile i dalje u Stubičke Toplice, jer se na toj drugoj polovini odronio brijež i time posve pokvarila staza. Odbor je uvažio tu opravdanu želju i odlučio, da će tijekom ovog proljeća izvesti taj kraći put, pa je i dozvola za to zamoljena. Osim toga je zaključio, da se poprave svi pokvareni putovi na Sljemenu i obnove znakovi.

Mar i ljubav za planinarstvo i prirodne krasote budio se što ukupnim što manjim izletima pod vodstvom društvenih odbornika. Skupni su izleti izvedeni na Rišnjak, Bjelolasicu, Klek, Velebit, a veliki broj manjih na Viševicu, Medvedjak, Učku, Stojdragu, Oštarcu, a da o Sljemu i Plješivici samoborskoj i ne govorimo, koji su svake nedjelje i blagdane, a često u radne dane, sve vrvjeli izletnicima u ljetno doba. U prošloj godini lijepo je vrijeme uopće prijalo planinarima i stoga je turistički promet znatno porastao i u našim gorovitim krajevima. Osim toga naši su planinari izveli više težih uspona na visoke Alpe, napose odbornici dr. M. Kiseljak, dr. N. Kostrenčić, Vj. Novotni, J. Pasarić, R. Zikmundovski, pak članovi dr. A. Pečić, R. Supp, I. Wagner i dr.

Upravni je odbor i za ovu godinu produljio ugovor sa upravom „Vijenca“, po kojem „Vijenac“ uz povećanu odštetu ima donositi „Planinarski Vjesnik“ na 4 posljednje stranice sa najmanje 4 ilustracije. Urednika toga vjesnika imenuje odbor, pa on ima pribavljati rukopise i fotografije, a članke i uredjivanje honorira „Vijenac.“ „Vijenac“ s tim „Planinarskim Vjesnikom“ dobivaju besplatno društveni članovi. Nema sumnje, da se na taj način može lakše zainteresovati širi krug čitalaca za planinarstvo, nego li izdavanjem posebnog lista.

Urednika su pomagali člancima i sastavcima dr. Fr. Tučan, Ivo Juričić, dr. M. Šenoa, Gjuro Szabo, Vjekoslav Novotni, Vjekoslav Cvetišić, I. Wagner, a fotografijama ponajviše Vjekoslav Cvetišić, pak

R. Zikmundovski, Gjuro Szabo, I. Poljak, dr. Fr. Tučan, A. Stiasni dr. Pečornik i dr., kojima u ime odbora izričem usrdnu hvalu.

Nastojanje odborovo oko rasprodaje mnogo spominjane knjige „Bosna i Hercegovina“, koja sadrži mnogo lijepih ilustracija uz popularne opise krajeva i planinarskih znamenitosti, nije na žalost okrunjeno uspjehom. Premda je knjigu preporučila i hrvatska i bosanska vlada za nabavu školskim knjižnicama, nije raspačavanje njezino bilo povoljnije nego u pretpriješnjoj godini. Sada odbor stoji u pregovoru s jednim hrvatskim knjižarom, da uz sniženu cijenu raspača cijelu preostalu nakladu.

Društveni je odbor i prošle godine nastojao, da društvenim članovima ishodi popust na željeznici. Uprava samoborske željeznicu produljila je za ovu godinu poznatu pogodnost za članove H. P. D., na čemu joj budi izrečena iskrena hvala. — Ravnateljstvo južne željeznicu podijelilo je našem društvu pogodnost na prugama do Ljubljane i Celja uz uvjet, da uprava našeg društva naručuje slične predbrojne karte u snopici od 10 komada povratnih karata, na temelju kojih može se putovati tamo i natrag, a pojedine vozne karte vajjane su samo onda, ako se ujedno pokaže i vozna karta sa br. 10. Osobe, koje putuju s jednim snopcem karata, moraju putovanje zajedno obaviti i karte dati obiježiti ili prebijegovati. — Budući da je ta pogodnost prilično komplikirana, a iznosi samo oko 30%, članovi se dosada nijesu njome služili. Na prugama ugarskih državnih željeznicu nije nam pošlo za rukom ishoditi pogodnosti, što ih obično uživaju magjarska turistička društva.

Interes za društvo kušao se pobuditi time, što su se u „Plan. V.“ donosile izvorne fotografске slike sa hrvatskim planinama, napose sa Velebitom i iz Gorske kotore, kao i time, da se držalo nekošto predavanja o hrvatskim gorama sa skioptičkim projekcijama. Tako je na poziv pučko-prosvjetnog odbora grada Karlovca dne 28. siječnja o. g. potpredsjednik našega društva prof. Josip Pasarić držao predavanje o hrvatskim planinama s pomoću skioptičkih projekcija. Predavač je tumačio i pokazivao 77 slike sa svih poznatijih hrvatskih planina i tomu dodao 35 slike iz zimskog sporta u Hrvatskoj. Te su slike snimili hrvatski planinari Vjek. Cvetišić, D. Frković, dr. M. Kiseljak, J. Poljak, A. Stiasni i R. Zikmundovski, a diapositive je većinom izradio poznati vještak na tom poloju odbornik R. Zikmundovski, nadalje odbornik dr. M. Kiseljak i prof. J. Poljak, kojima treba zahvaliti, što je došlo do ovog prvog predavanja o hrvatskim planinama s pomoću skioptičkih projekcija. Karlovačko je općinstvo pokazalo mnogo zanimanja za to predavanje i dupkom napunilo gradsku vijećnicu. Predavač je sjutradan, 29. siječnja o. g., ponovio to predavanje u kinematografu Cirilo-Metodskih zidara u Zagrebu učenicima gornjogradske gimnazije. Na sam pak Uskrs držao je na Sušaku slično predavanje s pomoću istih diapositiva odbornik dr. M. Kiseljak. Večeras će se ovde na koncu skupštine po četvrti put pokazivati iste slike. S vremenom namjeravamo slično predavanje držati i širem općinstvu u glavnom gradu i pokrajinskim mjestima, da tako pobudimo interes za planinarstvo i ljubav za prirodne krasote hrvatskih planinskih krajeva.

Središnji odbor držao je u svem 11 mjesecišnih sjednica i osim toga sastanke odbornika i društvenih članova svakog četvrtka od 8—9 sati na večer u svratištu k „Janjetu“. Na tim se sijelima vijeća o društvenim poslovima, izvješće o izvedenim zaključcima i izletima i daju upute o novim izletima. Društveni su članovi dobro došli! Naše je društvo pristupilo hrvatskom sportskom savezu kao pravi član i odazvalo se pozivu srodnog društva za promet stranaca, da u njegov odbor izašalje jednog odbornika. Općina Sestine prihvatio je kao utemeljitelj našega društva i uplatila do sada 50 kruna. U njezin primjer ugledale se i druge općine u Hrvatskoj, napose u planinskim krajevima.

Dne 2. listopada prošle godine ispratilo je naše društvo do hladnoga groba Ivana Exnera, utemeljitelja, zasluznog mnogogodišnjeg blagajnika i od prekolanjske skupštine začasnoga člana svoga. Exner je u g. 1893. preuzeo društvenu blagajnu i njome upravljao kroz dugi niz godina sve do 1910. s velikom brigom i uz upravni odbor savjesno vodio blagajničke poslove. Hvala i slava mu! Bila mu trajna spomen medju hrvatskim planinarkama!

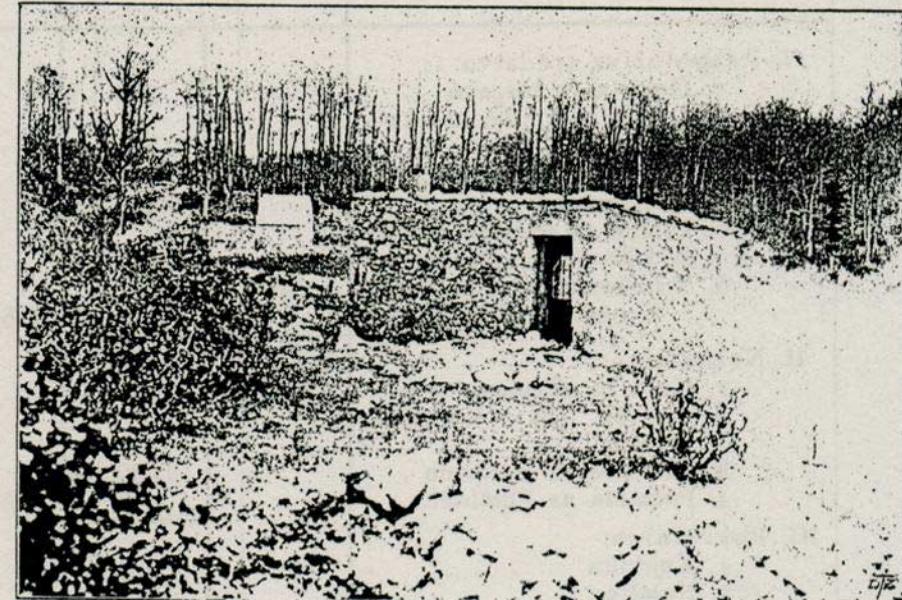
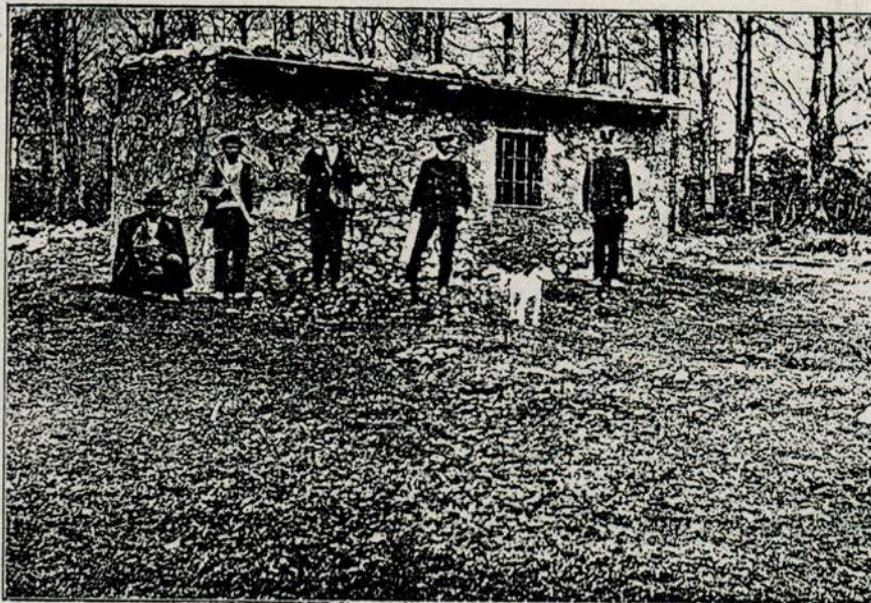
Iskrenu hvalu izričemo uredništvima naših dnevnih novina, koje su vrlo spremno i besplatno donosile naše društvene vijesti, rado priopćivale članke i vijesti o planinarstvu i time poticale šire općinstvo na njegovanje tega zdravog i plemenitog sporta.

Još mi je napomenuti, da je odbor odlučio današnjoj skupštini predložiti promjenu nekih ustanova društvenih pravila, koje su se pokazale nepodesne ili nepotpune.

Ovo izvješće završujem sa željom, da naše društvo i u budućoj godini kroči putem napretka u svakom pogledu i da nastoji za planinarsku misao predobiti narodnu inteligenciju u čitavoj Hrvatskoj, a napose u planinskim krajevima.

IZVJEŠTAJ DRUŠTVENOGA BLAGAJNIKA I. JURIČIĆA
o prihodu i rashodu te o stanju imovine hrvatskog planinarskog društva u Zagrebu koncem god. 1911.

Kako se iz predloženih računa može razabrat, pokročilo je društvo i prošle godine dobrim korakom naprijed. Malo ne svi računi redovitog prihoda iskazuju priličnu povisicu sram pretpriješnje godine.

PLANINARSKA KOLIBA U SENJSKOJ DULIBI

U prvom je redu porasla članarina, što se ima pripisati ustrajnom nastojanju odbora i društvenih članova, da se prikupi što veći broj novih članova. Koncem godine 1910. imali smo 28 članova utemeljitelja, i začasnog člana i 425 redovitih članova, a koncem g. 1911. 29 utemeljitelja, i začasnog i 490 redovitih članova, pa se je prema tome stanje povećalo za i utemeljitelja, i to Z a g r e b a č k u d i o n i č k u p i v o v a r u i 65 redovitih članova. Uslijed toga je i na članarini ubrano K 509.— više nego u prethodnoj godini. Prihod gospodarstva na Sljemenu pokazuje takodjer mali porast. Na k a m a t i m a smo ubrali K 177.56 više nego u godini 1910., a to je naravna posljedica umnožanja raspoloživih sredstava, koja su od K 15.052.26 u god. 1910. porasla na K 17.541.25 u god. 1911. Dok smo prethodne godine bili u ugodnom položaju, te Vas izvijestili, da su se našega društva sjetile d a r o v i m a dvije plemenite duše i to blagopokojni biskup zagrebački Pavao Gugler sa K 373.80 i bivši revnijak našeg društva blagopokojni Levin pl. Slosser-Klecko u s k i sa K 342.21, moramo nažalost konstatovati, da nam je minule godine stigao tek jedan dar — a to je iznos od K 14.—, što nam ga je darovao naš član g. Ladislav Roller, trgovac u Zagrebu, na čemu mu neka bude izrečena ovđe naša osobita blagodarnost. Ugledno poglavarstvo o p i n e P l j e š i v i c e u Desincu doznačilo nam je i ovo godine potporu od K 20.—, pa nas je time obvezalo na to veću zahvalnost, što je ova općina, čini se, jedina u Hrvatskoj, koja je u podupiranju izgradnje planinarskih ustanova uočila korist, što bi je mogli crpsti naši goroviti predjeli. Naše nade, da će nas i druge interesovane općine novčanom potporom u radu poduprijeti, izjavile se posve.

Što se tiče stavaka r a s h o d a , spomenuti nam je porast troškova za „P l a n i n a r s k i V j e s n i k“ (Vienac). Povećanje ovih troškova objašnjuje se time, da smo u god. 1910. utanačili s upravom „Vjenca“ da nam za pokus, tečajem 7 mjeseci od lipnja do prosinca), ustupi u svakom broju, prema raspoloživosti prostora, 2—4 strane lista i po mogućnosti donese po nekoliko slika, a list da šalje svim našim članovima (koji ga možda već ne dobivaju kao pretplatnici „Vjenca“ ili „Obzora“) uz ci jenu od K 50.— s pripacima za svaki broj. Ali je već počevši od slijedeće godine 1911., s obzirom na medjutim porasli broj članova, a napose na okolnost, da nam se uprava „Vjenca“ obvezala ustupiti u svakom broju cijele 4 stranice s najmanje 4 slikama, ugovorena za buduće cijena od K 100.— s pripacima po broju. Na temelju ovog utanačenja iznosili su u prošloj godini troškovi za naš „Vjesnik“ s još nekojmanjim pretplatnim ukupno K 1543.44. Kako je društveni „Vjesnik“, stampan u „Viencu“, važan faktor za pobudjivanje smisla za planinarstvo u najširim krugovima općinstva, a napose od važnosti za podržavanje dodira između društvenoga vodstva i članova, to smo ovo utanačenje s upravom „Vjenca“ produljili za god. 1912. Kao što lani tako i ove godine otpisamo primjereni iznos od naše imovine, koja je ili uslijed starosti i uporabe izgubila na svojoj vrijednosti, ili joj je uopće vrijednost bila samo prividna. Sav je otpis iznos prošle godine K 1996.71, od česa otpada napose na piramidu na Sljemenu K 500.—, a na knjigu „B o s n a i H e r c e g o v i n a“ K 1073.31. Gledate ove knjige, koje je raspačavanje već i prijašnjem odboru zadavalo ne male brige, primjetiti nam je, da joj je prodja i u prošloj godini bila neznatna, premda se je odbor brinuo za razpačavanje što zgodnom reklamom što osobnim nastojanjem članova. Ne će stoga preostati ino, do li se pobrinuti, da se čitava zaliha te knjige, iznoseći sada oko 2500 primjeraka, proda ma i ispod nabavne cijene, jer se je inače društvo, barem kako nas iskustvo dosada počilo, usprkos njenoj unutarnjoj vrijednosti, ne će, čini se, nigda posvema riješiti. Kako možete iz balance razabrati, reprezentira njen vrijednost, nakon provedenog otpisa, još uvijek iznos od K 4000.—.

K običnim stavkama društvene imovine, pridošla je u prošloj godini jedna nova pod imenom i n v e s t i c i j e , u kojoj će se iskazivati svi troškovi, što će ih društvo imati za adaptaciju, prigradnju i popravke

planinarske (gradske) kuće na Sljemenu, koju smo sa svim nuzgradama preuzeли povjerenstveno u zakup od općine glavnoga grada dne 16. prosinca 1911. Ove su investicije iznosile do konca 1911. K 183.60.

Premda smo, kako je navedeno, u minuloj godini proveli znatne otiske, ipak je naša i m o v i n a porasla za K 1.018.41, te iznosi ukupno K 26.393.12. Naprotiv toga iznose društvene obveze samo K 390.—.

Preuzećem p l a n i n a r s k e k u ċ e n a S l j e m e n u , koje sadanje stanje iziskuje znatnih popravaka i preuređenja, te povodom namjeravane dogradnje i nabave novog naredjaja, valja da društvo već doskora računa sa znatnim izdacima. Ti izdaci bit će tim veći, što se društvo ne će moći više oteti i daljom svojoj moralnoj dužnosti, da se naime brine za ostvarenje planinarskih uredba i na drugi hrvatskim planinama, naročito u Gorskom Kotaru i na Velebitu. Stoga, da društvo bude doraslo doskočiti tim prijekim planinarskim potrebama a da ne segne za vjeresijom, koje se prema iskustvu, što su ga doživila ove vrsti društva, nije moguće tako lako i brzo riešiti — neophodno je nužno, da se u jednu ruku i nadalje š t e d l j i v o i r a z b o r i t o raspolaže s prikupljenom imovinom, a u drugu ruku, da se svim silama nastoji, da društveni dohoci odsele još jače porastu. Kako je pak članarina najjača stavka našega prihoda, to valja svojski poraditi na tome, d a s e b r o j č l a n o v a u m n o ž i , pa u ispunjavanju te velevažne zadaće računamo u prvom redu na živu potporu i suradnju svih društvenih članova, koje molimo, da ne propuste ni jedne zgode, da među svojim drugovima i znancima šire planinarsku misao, te nastoje, da što više njih začlane u društvo. Vanjski pak članovi — naročito oni iz gorovitih predjela, treba osim toga da porade oko osnivanja društvenih podružnica, da se tako opseg društvene djelatnosti uzmogne što lakše i uspješnije proširiti, koli na procvat samog društva toli na pridignuće turističkog prometa i u tim do sada slabo posjećivanim predjelima.

IZVJEŠĆE NADZORNOG ODBORA

Čast nam je izvijestiti, da smo u smislu § 10. naših pravila vršili nadzor nad cijelokupnim društvenim poslovanjem te ispitali knjige i predložene zaključne račune, koje smo u potpunom redu pronašli.

Molimo stoga slavnu glavnu skupštinu, da uzme ovo naše izvješće do znanja, te da podijeli upravnom odboru i nama apsolutorij.

U Z a g r e b u , dne 14. ožujka 1912.

Nadzorni odbor „Hrvatskog planinarskog društva“.

Ignjat Fischer v. r. Rikard Flögel v. r.

Lavoslav Stiegler v.

PLANINARSKE VJESTI

PLANINARSKA KOLIBA U SENJSKOJ DULIBI. Gg. dr. Ivan Krajač, kr. javni bilježnik u Jaski i član H. P. D., i Konrad Nabršnig u Senju, sagradile na privatnom u tu svrhu kupljenom zemljištu planinarsku kolibu na sjevero-zapadnoj strani Velebita, u t. zv. „Senjskoj dulibi“, na podnožju Jadićeve planine, nedaleko seoca Žukalj, i to na visini od po prilici 1100 m. Koliba je šest metara duga, 4 m široka i 2 m visoka. Izvana je posve gotova, a krov i iznutra će se sada urediti, kad je izdana definitivna gradjevna dozvola. Udaljena je od Vratničkog sedla po prilici 3 sata hoda sрhom Velebita ili 3 i pol sata od Senjske Drage. Iz kolibe je lagan uspon na sve vrhove sjevernog Velebita. Vlasnik kolibe g. dr. I. Krajač namjerava markirati sve glavnije putove sjevernog Velebita, koji vode do te kolibe. Time će sjeverni Velebit biti otvoren za hrvatsku turistiku, što je već skrajnje vrijeme, napose vrlo zanimljiv prolaz od Vratnika do Krasne. Koliba imat će ovaj namještaj: štednjak, stol, klupe, ležaj za tri osobe. U kolibama vlasnici ne budu sami upotrebljavali kolibu, rado će dozvoliti uporabu članovima H. P. D. U današnjem broju donosimo dvije snimke ove kolibe, koja je sada jedino planinarsko škonište na sjevernom Velebitu.

Hrvatsko planinarsko društvo u Zagrebu.

Račun razmjere za godinu 1911.

I m o v i n a	K	f.	K	f.	K	f.	D u g o v i n a	K	f.	K	f.
I. Raspoloživa sredstva:											
1. Gotovinu u blagajni			241	9			I. Vjerovnici				
2. Uložak na knjižice u I. hrv. štedionici			14.316	41			II. Prenos imovine iz godine 1910.:				
3. Uložak na knjižice u I. hrv. obrt. banci			100	85			1. Raspoloživa sredstva	15.052	26		
4. Uložak na tekućem računu kod hrv. eskomptne banke			2.515	--			odgovni vjerovnike	371	--	14.681	26
5. Vrijednosni papiri po tečaju k tome tekući kamati	364	80	367	30	17.541	25	2. Nekretnine			3.302	--
	2	50					3. Pokretnine			7.001	45
II. Nekretnine:							III. Porast imovine u godini 1911.			24.984	71
1. Kuća na Sljemenu			800	--						1.018	41
2. Paviljon na Kraljičinu Zdencu			1	--							
3. Piramida na Sljemenu			2 000	--							
4. Piramida na Plješivici			1	--	2.802	--					
III. Pokretnine:											
1. Knjižnica			350	--							
2. Našaštar:											
a) u vlastitoj kući na Sljemu- menu			120	--							
b) u gradskoj kući na Sljemu- menu			600	--							
c) u planinarskoj kući u Podsusjedu			25	--	745	--					
3. Zaliha:											
a) planinarskih znakova			26	--							
b) pića u gradskoj kući na Sljemenu			612	99							
c) knjiga Bosna i Hercegovina			4.000	--							
d) vodja na Sljeme i Plješivicu			87	48							
e) razglednica			44	80	4 771	27					
IV. Investicije:											
1. Investirano u zakupljenu grad, kuću na Sljemenu					183	60					
					26.893	12					
										26.893	12

Račun rashoda i prihoda u godini 1911.

R a s h o d	K	f.	K	f.	P r i h o d	K	f
1. Uzdržavanje putova, piramida itd.			111	86	1. Članarina	3.035	-
2. Markiranje putova			10	84	2. Najamnina	152	-
3. Planinarski Vjesnik i novine			1.543	44	3. Noćarina	74	-
4. Upravni troškovi			493	42	4 Gospodarski prihod	1.361	53
5. Porez i pristojbe			56	-	5. Kamati	651	45
6. Gubitak na tečaju vrijednosnih papira			9	-	6. Darovi i potpore	43	30
7. Otpisi:							
a) od vrijednosti piramide na Sljemenu . . .	500	-					
b) od našastara u vlastitoj kući na Sljemenu	80	--					
c) od našastara u gradskoj kući na Sljemenu	318	40					
d) od našastara u planinskoj kući u Podsusjedu	25	-					
e) od knjige „Bosna i Hercegovina“	1.073	31	1.996	71			
8. Razni izdatci			77	60			
9. Porast imovine u godini 1911.			1.018	41			
			5.317	28			
						5.317	28

U Zagrebu, dne 31. prosinca 1911.

M. grof Kulmer, predsjednik.

Svestrano preispitano i u redu pronadjeno.

Ivo Jurčić, blagajnik.

Z a g r e b, dne 14. ožujka 1912.

Rikard Flögel m. n.

Janjet Fischer m. p.

Lavoslav Stiegler m. p